

Instrukcja
praktyk psychologiczno-pedagogicznych ciągłych
dla studentów filologii polskiej (specjalizacja nauczycielska) studiów II stopnia

Instrukcja w sprawie organizacji i przebiegu praktyk pedagogicznych przewidzianych standardami kształcenia nauczycieli na studiach wyższych pierwszego i drugiego stopnia w zakresie specjalizacji nauczycielskiej (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 roku w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela- Dz. U. nr 2012/131)

1. Cele i zadania praktyki.

Praktyka stanowi integralną część kształcenia psychologiczno-pedagogicznego studentów specjalizacji nauczycielskiej. Ma ona, poprzez współpracę z pedagogiem/psychologiem zatrudnionym w placówce, wzbogacić warsztat pracy praktykanta, udoskonalić jego pracę wychowawczą oraz zwiększyć kompetencje kluczowe. Praktyka stanowi niezbędny warunek ukończenia studiów II stopnia.

Cele praktyki psychologiczno-pedagogicznej:

- gromadzenie doświadczeń związanych z pracą opiekuńczo-wychowawczą z uczniami szkoły gimnazjalnej lub ponadgimnazjalnej;
- kształcenie umiejętności diagnozowania indywidualnych potrzeb uczniów na etapie gimnazjalnym lub ponadgimnazjalnym;
- poszerzenie wiedzy o trudnościach wychowawczych występujących w wybranej przez studenta placówce oświatowej;
- zdobycie wiedzy na temat funkcjonowania w klasie i społeczności szkolnej uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w warunkach szkoły gimnazjalnej lub ponadgimnazjalnej;
- poszerzenie kompetencji w zakresie rozwiązywania konfliktów, sposobów radzenia sobie ze stresem, zasad komunikacji interpersonalnej;
- gromadzenie przez studenta materiału obserwacyjnego i doświadczonego o szkole i jej środowisku;
- zapoznanie z zakresem obowiązków i zasadami współpracy nauczyciela-wychowawcy z pedagogiem/psychologiem zatrudnionym w placówce oświatowej;
- konfrontowanie nabytej wiedzy psychologiczno-pedagogicznej z rzeczywistością pedagogiczną w działaniu praktycznym.

2. Organizacja i przebieg praktyki

Praktyka psychologiczno-pedagogiczna realizowana jest w formie ciągłej w trakcie semestru 2 w wymiarze jednego tygodnia. Przewidziano na nią łącznie 30 godzin. Praktyka jest odbywana w wybranej przez studenta szkole gimnazjalnej lub ponadgimnazjalnej, pod kierunkiem pedagoga/psychologa zatrudnionego w tej placówce. Czas trwania praktyki jest analogiczny do czasu pracy opiekuna z ramienia szkoły, w pełnym wymiarze godzin. Zalicza się do niego ponadto czas przeznaczony na pracę własną: diagnozę indywidualnych przypadków, wyjścia na polecenie opiekuna praktyki np. do placówek współpracujących ze szkołą (takich jak: MOPR, Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna, Policja) czy wizyty w domach uczniów itp.

W czasie praktyki student podlega obowiązującej w szkole dyscyplinie pracy. Odbywa praktykę pod kierunkiem opiekuna w porozumieniu z Dyrektorem szkoły. Pedagog/psycholog jest bezpośrednim organizatorem praktyki w szkole i kieruje jej przebiegiem. Student może odbyć więcej (ale nie mniej) zajęć w placówce oświatowej niż przewiduje instrukcja – kwestię tę pozostawia się do indywidualnego uzgodnienia między opiekunem praktyki z

ramienia szkoły i studentem. Obowiązkiem studenta jest powiadomienie dyrekcji Szkoły oraz opiekuna dydaktycznego praktyki z ramienia Uczelni o niemożności stawienia się w Szkole (np.: zwolnienie lekarskie).

Praktykantom nie należy zlecać zastępstw za nieobecnych nauczycieli.

3. Obowiązki studenta w trakcie praktyki służące realizacji efektów kształcenia dla praktyk psychologiczno-pedagogicznych

Student powinien: zapoznać się z zakresem obowiązków opiekuna praktyk (pedagoga/psychologa), prowadzoną przez niego dokumentacją oraz programami wychowawczymi i profilaktycznymi obowiązującymi w szkole praktyk; hospitować pracę pedagoga/psychologa; zapoznać się ze sposobami pracy z młodzieżą wybitnie uzdolnioną oraz młodzieżą sprawiającą trudności dydaktyczne i wychowawcze (udział w zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych prowadzonych przez wychowawców klas, specjalistów zatrudnionych w szkole, w zajęciach socjoterapeutycznych z terapii pedagogicznej) a także ze sposobami diagnozy tych trudności (np. korespondencja z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, współpraca z MOPR, Policją itd.); poznawać sposoby nawiązywania przez pedagoga/psychologa kontaktów z rodzicami, uczestniczyć (za zgodą opiekuna/rodzica) w takich kontaktach; przeprowadzić obserwację wybranego ucznia ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi w trakcie lekcji języka polskiego (2 godziny) i w czasie przerw (3 przerwy) a następnie sporządzić sprawozdanie i skonsultować swoje spostrzeżenia i wnioski z opiekunem praktyk z ramienia szkoły; uzupełniać na bieżąco dzienniczek praktyk.

4. Zaliczenie praktyki

Zaliczenie praktyki odbywa się w semestrze 2 i dokonywane jest przez opiekuna dydaktycznego praktyk z ramienia uczelni.

Zaliczenie praktyki z wpisem do indeksu i karty zaliczeń następuje po przeanalizowaniu wszystkich uzupełnionych dokumentów potwierdzających jej odbycie.

Na dokumentację praktyk składają się:

- zaświadczenie (uzupełnione i podpisane przez opiekuna z ramienia szkoły, w której student odbywał praktykę oraz opatrzone podpisem i pieczęcią dyrektora tejże placówki);
- dzienniczek praktyk¹ (student zobowiązany jest do zamieszczania w nim dziennych sprawozdań z przebiegu praktyki oraz własnych uwag i refleksji);
- sprawozdanie z obserwacji wybranego ucznia ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi.

Student powinien dostarczyć dokumentację opiekunowi praktyk wyznaczonemu przez Uczelnię. Opinie o przebiegu praktyki pozostają w dokumentacji studenta.

¹ Student zobowiązany jest do systematycznego prowadzenia dzienniczka w czasie trwania praktyki, z uwzględnieniem następujących pozycji: uzyskanie potwierdzenia daty rozpoczęcia i zakończenia praktyki (z pieczęcią i podpisem Dyrektora szkoły), bieżące wypełnianie kart tygodniowych opisujących przebieg wykonywanych czynności potwierdzonych podpisem przez opiekuna praktyk z ramienia szkoły.

5. Bibliografia

Doradztwo zawodowe w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej. Diagnoza i realizacja, red. Zdzisław Barankiewicz

Degenhardt L., *Uzależnienia*

Rokicka B., *Poradnik pedagoga szkolnego. Gimnazjum i szkoła ponadgimnazjalna*

Sosin I., *Terapia pedagogiczna uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się. Zbiór ćwiczeń i kart pracy. Gimnazjum*

Mietzel G., *Psychologia dla nauczycieli. Jak wykorzystywać teorie psychologiczne w praktyce pedagogicznej*

Psychologiczne portrety człowieka. Praktyczna psychologia rozwojowa, red. Brzezińska A.